

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-60

22/01/2019

ქ. თბილისი

თერჯოლის მუნიციპალიტეტში შპს „ექსიმგრუპის“ ფეროშენადნობების წარმოების ქარხნის (სილიკომანგანუმის საწარმოს) მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „ექსიმგრუპის“ მიერ წარმოდგენილია თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფ. კვახჭირის ტერიტორიაზე, ფეროშენადნობთა საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დგინდება შემდეგი:

შპს „ექსიმგრუპის“ ფეროშენადნობების საწარმოს მშენებლობა იგეგმება თერჯოლის მუნიციპალიტეტის, სოფელ კვახჭირში, ს/კ: 33.01.36.467 და 33.01.36.468, რომელიც ქუთაისის შემოვლითი მაგისტრალიდან დაშორებულია 900 მეტრით. აღნიშნული ტერიტორია მდებარეობს მდინარე რიონისა და ყვირილას შესართავთან. მდინარე ყვირილა საწარმოდან სამხრეთით დაშორებულია 300 მეტრით, მდინარე რიონი კი დასავლეთის მხრიდან 300 მეტრით. სამხრეთით, საპროექტო ტერიტორიის მომიჯნავედ, მდებარეობს სასაქონლო ბეტონის საწარმო, ხოლო აღმოსავლეთით გადის ქუთაისი-ბაღდადის საავტომობილო გზა.

გეომორფოლოგიური თვალსაზრისით აღნიშნული ნაკვეთი წარმოადგენს მდ. რიონისა და მდ. ყვირილას შესართავის ტერასას, ვაკე რელიეფით. ნაკვეთის ფარგლებში და მის მიმდებარედ რაიმე გეოდინამიკური პროცესები არ არის მოსალოდნელი, ვინაიდან ტერიტორია გეოლოგიური თვალსაზრისით მდგრადია.

ტერიტორიის ფარგლებში ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა დაფარულია ძირითადად ბუჩქოვანი მცენარეებით, რომელთა შორის მრავლადაა მცენარე ამორფა. რაც შეეხება მრავალწლიან მცენარეებს, აღნიშნულ ტერიტორიაზე დაფიქსირებულია სამი ცალი, ვერხვი, რომლებიც შენარჩუნებული იქნება აღნიშნულ ტერიტორიაზე. საწარმოსა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე არ შეინიშნება ბიომრავალფეროვნების მნიშვნელოვანი სახეობები.

დაგეგმილი საქმიანობის პროცესში გათვალისწინებულია მიწის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და მათი დასაწყობება კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების დაცვით. სამშენებლო სამუშაოების დამთავრების შემდეგ აღნიშნული მიწის ნაყოფიერი ფენა გამოყენებული იქნება გამწვანების ზონის მოსაწყობად.

ჰიდროგეოლოგიური პირობების მხრივ, ტერიტორია ხასიათდება მიწისქვეშა წყლების მდებარეობით (2.0 – 3.0 მ).

საწარმო უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან დაშორებულია 1 კმ-ით. საწარმოს განთავსების ტერიტორიაზე ფაუნის კანონით დაცული სახეობების საბინადრო ადგილები არ ყოფილა გამოვლენილი. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქმიანობის შედეგად უარყოფითი ზემოქმედება ფაუნის სახეობებზე მოსალოდნელი არ არის.

საწარმოს განლაგების ტერიტორიის ყველაზე ახლო მდებარე დაცული ტერიტორიებია: იმერეთის მღვიმეთა კომპლექსი და აჯამეთის ალკვეთილი, რომლებიც 1500 მ. მანძილითაა დაშორებული.

გზმ-ს ანგარიშის მიხედვით საწარმოში ხმაურის გამომწვევი დანადგარები განთავსებულია დახურულ შენობაში, ხოლო უახლოესი დასახლებული პუნქტის მიმართულებით არსებული ნარგავები და შენობა-ნაგებობები, საგრძნობლად ამცირებს ხმაურის დონეს. გამოთვლების შედეგად ხმაურის დონე საწარმოდან 100 მეტრში ნორმაზე ნაკლებია. ხმაურის შემარბილებელ ღონისძიებად კომპანიის მიერ გათვალისწინებულია საწარმოს ტერიტორიაზე ხე-მცენარეების დარგვა.

საწარმოო პროცესი წარმოდგენილია შემდეგი ტექნოლოგიური სქემით: შესყიდული ნედლეული დასაწყობდება გადახურულ მასალის საყრელზე. აღნიშნული მასალა შემდეგ მიეწოდება ბუნკერებს (ღუმელის გვერდით განლაგებულ 8 ბუნკერს). აქედან თითოეული ნედლეულის აწონვის შემდეგ კაზმი მიეწოდება ღუმელს, სადაც ხდება დნობა 1360 გრადუსზე. ყოველ 2 საათში მოხდება ნადნობის ჩამოსხმა. ამის შემდეგ პროდუქციის ჩამოსხმა მოხდება სპეციალურ ყალიბში (ვანებში), მისი გაცივების შემდეგ ხდება მისი დამტვრევა, ატარებენ სამსხვრევში (40 ტ/სთ წარმადობის) და შემდგომ დაფასოვდება 1,15 ან 2 ტონებად. ღუმელიდან წიდა მიედინება წიდის საყრელ ორმოში და მისი გაცივების შემდეგ ხდება მისი გადატანა წიდის საყრელზე. საწარმოში გამოყენებული ნედლეული და წარმოქმნილი წიდა განთავსებული იქნება ქვემოდან მობეტონებულ და ზემოდან დახურულ შენობებში, რომლებიც მთლიანად გამორიცხავს მიწისქვეშა წყლების დაბინძურებას.

ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია ოფისის, სასადილოს, მექ. საამქროს, პერსონალის საშხაპეების, ლაბორატორიის, გამაგრილებელი ავზის, დაცვის ჯიხურის და ავტოფარეხის მოწყობა.

საწარმოში გათვალისწინებულია ფეროსილიკომანგანუმის წარმოება თვეში 1200 ტ-ის ოდენობით, რაც წელიწადში შეადგენს 14400 ტონას. საათობრივი წარმადობა 1,644 ტ/სთ-ის ტოლია. საწარმო იმუშავებს დღეში 24 საათს, წელიწადში 365 დღეს.

ფეროსილიკომანგანუმის დნობისათვის გათვალისწინებულია 9 მგვტ სიმძლავრის ნახევრად ღია ღუმელის გამოყენება. ღუმელს ემსახურება 9 მეგავატიანი ტრანსფორმატორი საწარმოში დაგეგმილი ღუმელი წარმოადგენს 20 მმ ფურცლოვანი რკინისაგან შეკრულ მრგვალ ქვაბისებურ კონსტრუქციას, 60 % მაღალ ალუმინიანი ცეცხლგამძლე აგურის და სპეციალურ პასტის ამონაგებით. სამი ელექტროდი ღუმელში არის განლაგებული სამკუთხედად, რაც იმის საშუალებას იძლევა, რომ მივიღოთ სითბოს მაღალი კონცენტრაცია და ყოველი ელექტროდის ქვეშ შექმნილი ნადნობის ზონები შეუერთდნენ ერთმანეთს.

ღუმელში დნობისას წარმოქმნილი მტვრის დასაჭერად გათვალისწინებულია სათანადო ასპირაციული ღონისძიებები. ფეროშენადნობის სადნობი ღუმელიდან, ჩამოსხმის უბნიდან და სამსხვრეველადან გამოყოფილია აირმტვრნარევეები, რომლის ტემპერატურა დაახლოებით 100 °C-დან 350 °C-მდე მერყეობს, სავენტილაციო მილების

საშუალებით მიემართება ციკლონისკენ, სადაც ხდება დიდი ზომის ნაწილაკების დალექვა და შემდგომ მიეწოდება სახელოებიან ფილტრებს, ფილტრების გავლის შემდგომ 22 მეტრი სიმაღლის და 1.6 მ დიამეტრის მილით გაიფრქვევა ატმოსფეროში. სახელოებიანი ფილტრების წარმადობაა 150000 მ³/სთ, ხოლო ეფექტურობა არანაკლებ 99.9%-ის და მილიდან გამომავალ ჰაერში მტვრის კონცენტრაცია არ აღემატება 30 მგ/მ³-ში.

საწარმოში ღუმელების გაციებისათვის საჭირო წყლის რაოდენობა ბრუნვით სისტემაში გათვალისწინებულია 300 მ³-ის ოდენობით, ხოლო დანაკარგების შესავსებად, რომელიც გამოწვეული იქნება წყლის აორთქლებით, მისი რაოდენობა დღე-ღამეში მოსალოდნელია 15 მ³-ის რაოდენობით, ანუ წელიწადში 5475 მ³-ის ოდენობით.

გზმ-ს ანგარიშის მიხედვით სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლებისთვის მოეწყობა შიდასაკანალიზაციო სისტემა, რომელიც მიუერთდება საწარმოს ტერიტორიაზე ბეტონის ამოსაწმენდ ორმოს. რაც შეეხება საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილ სანიაღვრე წყლებს, ისინი შეიძლება ჩაითვალოს პირობითად სუფთად, რადგან საწარმოო პროცესები განხორციელდება დახურულ შენობაში, აქედან გამომდინარე მათი დაბინძურება მოსალოდნელი არ არის. ტექნიკური წყლის აღება მოხდება საწარმოს სიახლოვეს, მდინარე რიონიდან, ხოლო სასმელ-სამეურნეო წყლის მომარაგებისათვის საწარმოს ტერიტორიაზე იგეგმება ჭაბურღილის მოწყობა, საიდანაც მომარაგდება საწარმო.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს განთავსების ტერიტორია არ გამოირჩევა ცხოველთა მრავალფეროვნებით, რაც პირველ რიგში საწარმოს ადგილმდებარეობის სპეციფიკით არის გამოწვეული. საწარმოს ექსპლუატაციის დროს ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

საწარმოში მოხდება ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება, გამოყოფილია ცალკე სათავსო, ნარჩენების განთავსებისათვის.

საწარმოო ტერიტორია წარმოადგენს არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთს.

საწარმო პროცესის ყველა უბანი ტექნიკურად უზრუნველყოფილია ავარიების პრევენციის საშუალებებით, ამიტომ ყველა ინციდენტი საწყის სტადიაშივე იმართება მოწყობილობის ავარიული გამორთვის და შედეგების ლოკალიზაციით.

საწარმოს განთავსებისათვის ალტერნატივად თავდაპირველად განიხილებოდა მიწის ნაკვეთი ქ. ქუთაისში, თავისუფალი ინდუსტრიულ ზონაში. აღნიშნული ტერიტორია მთლიანად აკმაყოფილებდა ზემოთ ჩამოთვლილ მოთხოვნებს, მაგრამ აღნიშნული ტერიტორიის გვერდით უკვე დაგეგმილი იყო კვების პროდუქტების საწარმოს, კერძოდ წისქვილკომბინატის მშენებლობა. აქედან გამომდინარე აღნიშნულ ტერიტორიაზე საწარმოს ფუნქციონირება შეუძლებელი იყო. შემდგომ განიხილებოდა ტერიტორიის შერჩევა სოფ. სვირის მიმდებარედ. აღნიშნული ტერიტორია ასევე მიუღებლად ჩაითვალა, რადგან საწარმოს ელექტროენერგიით მომარაგება დიდ სიძნელებთან იყო დაკავშირებული.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2018 წლის 13 დეკემბერს, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფელ კვახჭირის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში და ბაღდათის მუნიციპალიტეტის სოფელ ვარციხეს სკოლის შენობაში გაიმართა აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ შპს „ექსიმგრუპის“ წარმომადგენელი, გზმ-ის მომამზადებელი საკონსულტაციო ორგანიზაციის

წარმომადგენელი, ასევე სოფელ კვახჭირისა და ვარციხის მაცხოვრებლები. აღნიშნული საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია გამოქვეყნდა მიმდინარე წლის 3 დეკემბერს სამინისტროს ოფიციალურ ვებ გვერდზე (სადაც ასევე ატვირთული იქნა საქმიანობასთან დაკავშირებული ყველა დოკუმენტაცია, მათ შორის არატექნიკური რეზიუმე) და თერჯოლის და ბაღდათის მუნიციპალიტეტების ადმინისტრაციული შენობის საინფორმაციო დაფებზე. საჯარო განხილვაზე გაიმართა მწვავე დისკუსია ისეთ საკითხებზე, როგორცაა ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა, ხმაური, სასოფლო-სამეურნეო საძოვრების პრობლემა და ა.შ.

ექსპერტიზის ეტაპზე წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშს თან ახლავს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები.

ობიექტის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა არაორგანული მტვერი, მანგანუმის დიოქსიდი, სილიციუმის დიოქსიდი, ალუმინის ოქსიდი, კალციუმის ოქსიდი, მაგნიუმის ოქსიდი, აზოტის დიოქსიდი. ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის თანახმად, ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე და შესაბამისად, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევებად.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით სამინისტროში დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით მოსახლეობის მიერ შენიშვნები და კომენტარები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

აღნიშნული გზშ-ს ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 42-ე მუხლის პირველი ნაწილის და ამავე კოდექსის I დანართის 5-ე პუნქტის საფუძველზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება შპს „ექსიმგრუპის“ მიერ, წარმოდგენილ თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფ. კვახჭირის ტერიტორიაზე „ვეროშენადნობების წარმოების ქარხნის (სილიკომანგანუმის საწარმოს) მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე“;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ექსიმგრუპმა“ უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე

მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;

4. შპს „ექსიმგრუპმა“ უზრუნველყოს ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარების ტექნიკური კონტროლი;
5. შპს „ექსიმგრუპმა“ სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად;
6. შპს „ექსიმგრუპმა“ საწარმოს მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად;
7. შპს „ექსიმგრუპმა“ უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე, აირმტვერდამჭერი მოწყობილობის პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
8. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან **3 თვის ვადაში**, შპს შპს „ექსიმგრუპმა“ უზრუნველყოს საწარმოს გენ-გეგმაზე წყალმომარაგება-კანალიზაციის სქემის დატანა წყალაღების კოორდინატების მითითებით და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
9. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან **3 თვის ვადაში**, შპს „ექსიმგრუპმა“ უზრუნველყოს მონიტორინგის გეგმაში ემისიების მონიტორინგის წერტილების კოორდინატების მითითება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
10. შპს „ექსიმგრუპმა“ საწარმოს ექსპლუატაციის დაწყებამდე უზრუნველყოს, მადნის ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული ავტომობილების ძარისა და საბურავების გარეცხვისათვის განსაზღვრული ტერიტორიის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა;
11. შპს „ექსიმგრუპმა“ უზრუნველყოს მონიტორინგის გეგმაში ბიომრავალფეროვნების კომპონენტებზე დაკვირვების საკითხის ასახვა;
12. შპს „ექსიმგრუპმა“ სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
13. შპს „ექსიმგრუპმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
14. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ექსიმგრუპს“;
15. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ექსიმგრუპის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
16. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და თერჯოლის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფაზე;

17. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს
ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ.
N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.
ლევან დავითაშვილი

მინისტრი